

3 (Sem-6/CBCS) EDU RE 1/2/3/4

2 0 2 3

EDUCATION
(Regular Elective)

Paper : EDU-RE-6016/6026/6036/6046

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

Paper : EDU-RE-6016

(Mental Health and Hygiene)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention any one characteristic of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তি এজনৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Mention the name of any one dimension of mental health.

মানসিক স্বাস্থ্যৰ যি কোনো এটা দিশ বা ক্ষেত্ৰৰ নাম লিখা।

(c) What is the full form of NIMHANS?

NIMHANSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(d) In which year did the Government of India launch the National Mental Health Programme?

ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত ৰাষ্ট্ৰীয় মানসিক স্বাস্থ্য আঁচনিখন আৰম্ভ কৰিছিল ?

(e) Mention any one need of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

(f) Write True or False :

সঁচা নে মিছা লিখা :

“Mental hygiene is the science that deals with mental health.”

“মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞান হ’ল মানসিক স্বাস্থ্যৰ লগত জড়িত বিজ্ঞান।”

(g) Mention any one home-related factor that affects mental health of children.

শিশুসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্যক প্ৰভাৱিত কৰা গৃহ-পৰিবেশৰ লগত জড়িত যি কোনো এটি কাৰক উল্লেখ কৰা।

(h) Mention any one goal of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

(i) Mention any one physical symptom of stress.

মানসিক চাপৰ যি কোনো এটা শাৰীৰিক লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

(j) Who developed the PERMA model of positive psychology?

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ PERMA মডেলটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

2. Give short answers to the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Define mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Write about any two functions of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যি কোনো দুটা কাৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Write about any two aspects included within the scope of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰত অন্তর্ভুক্ত যি কোনো দুটা বিষয় বা ক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Suggest any two measures to enhance mental health.

মানসিক স্বাস্থ্য উন্নীতকৰণৰ বাবে যি কোনো দুটা পৰামৰ্শ
আগবঢ়োৱা।

(e) What do you mean by meditation?

ধ্যান বুলিলে কি বুজা ?

3. Answer any *four* from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write any five needs of sound mental health.

সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষা কৰাৰ যি কোনো পাঁচটা
প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।

(b) Explain the scope of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write about any five major mental health hazards.

মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি যি কোনো পাঁচটা প্ৰধান ভাবুকিৰ
বিষয়ে লিখা।

(d) Write briefly about the importance of positive psychology.

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (e) Discuss the role of Yoga in the maintenance of mental health.

মানসিক স্বাস্থ্য বক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (f) Write about five techniques of stress management.

মানসিক চাপ ব্যৱস্থাপনাৰ পাঁচটা কৌশলৰ বিষয়ে লিখা।

4. What is the importance of maintaining sound mental health? Discuss about some threats to mental health of students in the present day. 4+6=10

সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্য বক্ষাৰ গুৰুত্ব কি? বৰ্তমান সময়ত শিক্ষার্থীসকল সন্মুখীন হোৱা কেতবোৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ ভাবুকিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- What is Yoga? Discuss the principles of Yoga for healthy living. 2+8=10

যোগ কি? স্বাস্থ্যসংগত জীৱনযাপনৰ বাবে যোগৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

5. What is mental illness? Write about the rights of persons with mental illness as per the Mental Health Care Act of 2017. 2+8=10

মানসিক ৰোগ কি? ২০১৭ চনৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ যতন আইন অনুসৰি মানসিক ৰোগীসকলৰ অধিকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(6)

Or / অথবা

What is stress? Write four sources of stress in modern life. Mention any four behavioural symptoms of stress. 2+4+4=10

মানসিক চাপ কি? আধুনিক জীৱনৰ মানসিক চাপৰ চাৰিটা উৎসৰ নাম লিখা। মানসিক চাপৰ যি কোনো চাৰিটা আচৰণগত লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

6. What is positive psychology? Explain the nature of positive psychology. 2+8=10

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞান কি? ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Describe the PERMA model of positive psychology. 10

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ PERMA মডেলটো বৰ্ণনা কৰা।

7. Discuss the role of school and society in building sound mental health of children. 5+5=10

শিশুসকলৰ সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্য গঢ় দিয়াত বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the impact of Coronavirus pandemic on mental health of Indian youth. 10

ভাৰতীয় যুৱ সমাজৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ ওপৰত ক'ৰ'ণাভাইৰাছ সৃষ্ট অভিমাৰীৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

Paper : EDU-RE-6026

(Special Education)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who first used the word 'learning disability'?

‘শিকন অক্ষমতা’ শব্দটো কোনে প্ৰথমে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(b) Who established 'The Spastic Society of India'?

'The Spastic Society of India' কোনে স্থাপন কৰিছিল ?

(c) Who wrote the book, *Idiocy and Its Treatment by the Physiological Method*?

Idiocy and Its Treatment by the Physiological Method নামৰ কিতাপখন কোনে লিখিছিল ?

(d) Write the full form of ASD.

ASDৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(e) Cerebral palsy disorder is caused by

মগজুৰ পক্ষাঘাতৰ কাৰণ হৈছে

(i) anaemia

ৰক্তহীনতা

(ii) brain injury

মগজুৰ আঘাত

(iii) epilepsy

মৃগী ৰোগ

(iv) spinal cord injury

ৰাজহাড়ৰ আঘাত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Children having IQ of _____ and above are gifted children.

_____ বা তাৰ ওপৰৰ বুদ্ধাংকৰ শিশুসকল হ'ল
প্রতিভাশালী শিশু ।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(g) Psychosis is a mental problem.

জটিল মানসিক বিকাৰ এক মানসিক সমস্যা ।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(h) Who are idiot children?

জড়ধী শিশু কোনবোৰ ?

(i) What is dysgraphia?

ডিচগ্ৰাফিয়া মানে কি ?

- (j) The International Year of Disabled Persons (IYDP) was proclaimed in the year _____.

বাধাগ্ৰস্ত ব্যক্তিৰ বাবে আন্তৰ্জাতিক বৰ্ষ _____ চনত পালন কৰা হৈছিল।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two important principles of inclusive education.

অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ নীতি লিখা।

- (b) What is resource room?

সমল কক্ষ মানে কি ?

- (c) Mention two important techniques for identification of gifted children.

প্ৰতিভাশালী শিশু চিনাক্তকৰণ কৰাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কৌশল উল্লেখ কৰা।

- (d) Write two important reasons of backwardness among children.

শিশুৰ অনগ্ৰসৰতাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ লিখা।

- (e) What are the causes of mathematical disability?

গাণিতিক দিশত অক্ষমতা মানে কি ?

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the role of teachers in teaching visually impaired children.

দৃষ্টি বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the special educational provisions for gifted children.

প্ৰতিভাশালী শিশুৰ বিশেষ শৈক্ষিক কাৰ্যসূচীসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What are the programmes needed for teaching of children with speech impairment?

কথন সমস্যা থকা শিশুৰ শিক্ষাৰ কাৰ্যসূচীসমূহ কি কি ?

(d) What is dyslexia? Mention some important causes of dyslexia.

শব্দান্ধতা মানে কি ? শব্দান্ধতাৰ কিছুমান প্ৰধান কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Mention some important remediations of learning disabilities.

শিকন অক্ষমতাৰ প্ৰতিকাৰৰ কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ কৌশল উল্লেখ কৰা।

(f) Explain about the classroom management required for orthopaedically impaired children.

অস্থিগত বাধাগ্ৰস্ত শিশুৰ শ্ৰেণীকোঠাৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

4. Define the term 'special education'. Enumerate the characteristics and scope of special education. 2+8=10

‘বিশেষ শিক্ষা’ৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশেষ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে বহুলাই লিখা।

Or / অথবা

What is 'integrated education'? Mention the characteristics and discuss the level of integrated education. 2+8=10

‘সম্বন্ধিতকৰণ শিক্ষা’ কি? সম্বন্ধিতকৰণ শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা আৰু ইয়াৰ স্তৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Briefly outline the development of special education in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the different challenges in special education and suggest remedies for it. 5+5=10

বিশেষ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি ইয়াৰ সমাধানৰ উপায়সমূহ উল্লেখ কৰা।

6. Explain the recommendations given by the National Policy for Persons with Disabilities, 2006. 10

বাধাগ্ৰস্ত ব্যক্তিৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি, ২০০৬ য়ে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Describe about the community-based rehabilitation programme.

সম্প্রদায়ভিত্তিক পুনৰসংস্থাপন কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Explain the concept of 'hearing impairment'. Suggest remediation and treatment of such children. $4+(3+3)=10$

শ্রবণ বাধাগ্ৰস্ততাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা। এনে শিশুৰ প্ৰতিকাৰ আৰু চিকিৎসাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

What are the problems faced by the backward or slow learner in the regular classroom situation? How would you organize educational programmes for slow learners?

$5+5=10$

সাধাৰণ শ্ৰেণীকোঠাত অনগ্ৰসৰ বা ধীৰ গতিৰ শিশু কি কি সমস্যাৰ সন্মুখীন হয়? ধীৰ গতিৰ শিশুৰ বাবে শিক্ষাৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীসমূহ তুমি কিদৰে আয়োজন কৰিবা?

Paper : EDU-RE-6036

(Educational Management)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is educational management?

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি ?

(b) Mention one leadership role of the Headmaster.

প্ৰধান শিক্ষকৰ এটা নেতৃত্ব প্ৰদানকাৰী ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

(c) In which year was NCERT formed?

NCERT কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

(d) What is short-term planning?

হ্ৰস্বম্যাদী পৰিকল্পনা কি ?

(e) Write the full form of SWOT.

SWOTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(f) Educational management is _____ oriented.

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা _____ ভিত্তিক।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(g) _____ is a process by which management imposes restrictions.

_____ প্রক্রিয়া হৈছে এনে এক প্রক্রিয়া যাৰ দ্বাৰা ব্যৱস্থাপনাকে বাধা আৰোপ কৰে।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(h) Sense of responsibility of individuals is not cared in _____ management.

ব্যক্তিৰ দায়িত্ববোধক _____ ব্যৱস্থাপনাত বিচাৰ কৰা নহয়।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) _____ type of educational management provides maximum freedom in management.

_____ প্ৰকাৰ শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাই ব্যৱস্থাপনাত সৰ্বাধিক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰে।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) _____ is a planned programme for the improvement of institution.

_____ প্ৰতিষ্ঠানৰ উন্নীতকৰণৰ এক পৰিকল্পিত আঁচনি।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Write very short answer of the following :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the two components of structure of budget?

বাজেট গাঁথনিৰ দুটা উপাদান কি কি ?

(b) What is democratic educational management?

গণতান্ত্ৰিক শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি ?

(c) Mention two qualities of the Headmaster.

প্ৰধান শিক্ষকৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

(d) Write any two functions of SCERT.

SCERTৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য লিখা।

(e) Write very briefly about total quality management.

সমগ্ৰ গুণগত ব্যৱস্থাপনা সম্পৰ্কে অতি চমুকৈ লিখা।

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss about the functions of UGC.

UGCৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (b) Write the role of computer in the management of finance.

বিত্ত ব্যৱস্থাপনাত কম্পিউটাৰৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা ।

- (c) Discuss the educational planning and Centre-State relationship.

শৈক্ষিক পৰিকল্পনা আৰু কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যসমূহৰ সম্বন্ধ আলোচনা কৰা ।

- (d) Discuss the principles of educational planning.

শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা ।

- (e) How to maintain records of educational finance?

শৈক্ষিক বিত্ত-সম্পৰ্কীয় নথিপত্ৰ কেনেদৰে সংৰক্ষণ কৰা হয় ?

- (f) Write a short note on participatory management.

অংশগ্ৰহণমূলক ব্যৱস্থাপনাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা ।

4. Explain the general principles of educational management.

10

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ সাধাৰণ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

(17)

Or / অথবা

Define institutional planning. Explain the steps involved in institutional planning.

2+8=10

প্রাতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্রাতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Discuss about the needs of maintaining records in schools.

10

শিক্ষানুষ্ঠানত নথিপত্ৰ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is planning? Explain the importance of educational planning in school management.

2+8=10

পৰিকল্পনা কি? বিদ্যালয়ৰ ব্যৱস্থাপনাত শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

6. Outline the principles you will bear in mind while framing a timetable for a school.

10

এখন বিদ্যালয়ৰ বাবে সময়সূচী প্ৰস্তুত কৰাৰ বেলিকা তুমি মনত ৰাখিবলগীয়া নীতিবোৰৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

(18)

Or / অথবা

Write elaborately the nature and scope of educational management. 5+5=10

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বহলাই লিখা।

7. What is democratic management? Suggest some practical measures for democratic management of a school. 3+7=10

গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনা কি? বিদ্যালয়ত গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে কেইটামান ব্যৱহাৰিক ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

Discuss the role of teachers in classroom management. 10

শ্ৰেণীকোঠা ব্যৱস্থাপনাত শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Paper : EDU-RE-6046

(Women and Society)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the main provision of Article 39(d) of the Indian Constitution?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ 39(d) অনুচ্ছেদৰ দ্বাৰা আগবঢ়োৱা মুখ্য ব্যৱস্থাটো কি ?

(b) Which Act increased the marriage age for girls from 15 to 18 years and for boys from 18 to 21 years in India?

কোনখন আইনৰ দ্বাৰা ভাৰতবৰ্ষত ছোৱালীৰ বিয়াৰ বয়স ১৫ৰ পৰা ১৮ আৰু ল'ৰাৰ বিয়াৰ বয়স ১৮ৰ পৰা ২১ বছৰ কৰা হৈছে ?

(c) Mention any one gender bias practised in our society.

আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত যি কোনো এটা লিংগ বৈষম্যতা উল্লেখ কৰা।

(d) 'Beti Bachao, Beti Padhao' scheme was launched in the year _____.

'বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও' আঁচনিখন _____ চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (e) In which International Conference was the concept of Women Empowerment formed?

কোনখন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্মিলনত মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো গঢ় লৈ উঠিছিল ?

- (f) _____ is the author of the book, *Silent Spring*.

Silent Spring গ্ৰন্থখনৰ লেখক হৈছে _____ ।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (g) Name any one female environmentalist of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এগৰাকী মহিলা পৰিবেশকৰ্মীৰ নাম লিখা ।

- (h) State any one objective of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা ।

- (i) The National Commission for Women was set up in the year _____.

_____ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল ।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (j) Who first used the term 'gender roles'?

'লিংগ-ভূমিকা' শব্দটো কোনে প্ৰথমবাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write any two objectives of the National Policy on Education, 1986 regarding women's education.

মহিলা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (b) What is the chief aim of the National Rural Employment Guarantee Act, 2005?

২০০৫ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামীণ নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ প্ৰধান লক্ষ্য কি ?

- (c) Write any two steps which can be taken by the employees to lower down gender discrimination at workplace.

কৰ্মচাৰীসকলে কৰ্মক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্যতা দূৰ কৰিবৰ বাবে ল'ব পৰা যি কোনো দুটা ব্যৱস্থা লিখা।

- (d) Mention any two structural changes taking place in the modern family pattern.

আধুনিক পৰিয়াল ব্যৱস্থাৰ গাঁথনিত দেখা দিয়া যি কোনো দুটা পৰিৱৰ্তন উল্লেখ কৰা।

- (e) What is meant by 'gender sensitization'?

'লিংগ-সংবেদীকৰণ' বুলিলে কি বুজা ?

3. Answer any *four* from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write about media as a factor of influencing gender roles in the society.

সমাজত লিংগ-ভূমিকা প্ৰভাৱিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মিডিয়াক এটা কাৰক হিচাবে বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Give a brief introduction to Saakshar Bharat Scheme in the context of women empowerment.

মহিলা সৱলীকৰণৰ লগত সংগতি ৰাখি 'স্বাক্ষৰ-ভাৰত' আঁচনিখনৰ এটি চমু পৰিচয় দাঙি ধৰা।

- (c) Discuss any five ways through which gender bias in textbooks can be prohibited.

পাঠ্যপুথিৰ পৰা লিংগ-বৈষম্য আঁতৰ কৰিব পৰা যি কোনো পাঁচটা উপায় আলোচনা কৰা।

- (d) What are the problems faced by the female peacebuilders in India?

ভাৰতবৰ্ষত নাৰী শান্তিৰক্ষকসকলে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ কি কি ?

- (e) Define women entrepreneur. Write any three characteristics of women entrepreneurs.

মহিলা উদ্যমীৰ সংজ্ঞা দিয়া। মহিলা উদ্যমীৰ যি কোনো তিনিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Write briefly about women's health-related issues.

মহিলাসকলৰ স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Write about the status of women in the medieval Indian society. 10

মধ্যযুগীয় ভাৰতীয় সমাজত নাৰীৰ স্থান সম্পৰ্কে লিখা।

Or / অথবা

Discuss the provisions of the Hindu Succession Act, 1956 on women's property rights.

হিন্দু উত্তৰাধিকাৰী অধিনিয়ম, ১৯৫৬ অনুসৰি ভাৰতীয় নাৰীক প্ৰদান কৰা সম্পত্তিৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।

5. How can economic empowerment of women be achieved in India? 10

ভাৰতত নাৰীৰ অৰ্থনৈতিক সবলীকৰণ কেনেদৰে লাভ কৰিব পৰা যায়?

Or / অথবা

Show your acquaintance with some of the gender bias patterns that exist in the family.

পৰিয়ালত প্ৰচলিত হৈ থকা কিছুমান লিংগ-বৈষম্যৰ সৈতে তোমাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰা।

6. Write about the role of education in women empowerment. 10

মহিলা সৰলীকৰণত শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা।

Or / অথবা

Discuss about the new gender role of men and women in the present society.

বৰ্তমান সমাজত পুৰুষ আৰু নাৰীৰ নতুন লিংগ-ভূমিকা সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।

7. Write about the recommendations of Kothari Commission on women's education. 10

কোঠাৰী কমিছনে মহিলা শিক্ষাৰ বাবে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।

Or / অথবা

Write about the recommendations of the National Council for Women Education on women's education.

ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা শিক্ষা পৰিষদে নাৰী শিক্ষাৰ বাবে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।
